

DECYZJA

Na podstawie art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 570), art. 156 § 1 pkt 2 oraz art. 158 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r., poz. 1691),

po przeprowadzeniu z urzędu w związku z wystąpieniem z dnia 28 maja 2026 r., NR 81/2026 znak: IN.IV.7023.155.2026.RG Zastępcy Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, działającego z upoważnienia Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 o treści sentencji:

„orzekam

z urzędu określić dla parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bytomiu przy ul. Koziółka 3, poza jej terenem – na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej sąsiadujących z terenem ww. Parafii, dopuszczalne poziomy hałasu wyrażone równoważnym poziomem dźwięku A w wysokości:

LAeqD = 55 dB – dla pory dnia,

LAeqN = 45 dB – dla pory nocy.”

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach w składzie:

Przewodniczący składu: Katarzyna Stebnicka (sprawozdawca)

Członkowie: Kamila Koziara
Anna Kajzerek – Dziwoki

na posiedzeniu w dniu 17 lipca 2026 r.

orzekło

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 – w całości

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024, Prezydent Miasta Gliwice jako organ pierwszej instancji, orzekł jak wskazano na wstępie. W uzasadnieniu postanowienia organ pierwszej instancji przedstawił motywy swojego rozstrzygnięcia.

Pismem z dnia 28 maja 2026 r., NR 81/2026 znak: IN.IV.7023.155.2026.RG Zastępca Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, działając z upoważnienia Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska powołując się na art. art.16a ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (tekst jedn.: Dz. U z 2024 r., poz. 425 ze zm.)) złożył do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach wniosek w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 , ustalającej dla Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bytomiu przy ul. Koziółka 3, poza jej terenem – na terenach zabudowy mieszkaniowo-usługowej

sąsiadujących z terenem ww. Parafii, dopuszczalne poziomy hałasu wyrażone równoważnym poziomem dźwięku A w wysokości:

- równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia $LA_{eqD} = 55dB$,
- równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy $LA_{eqN} = 45dB$.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach postanowieniem Nr SKO.OS/41.9/432/2026/8990/KS z dnia 12 czerwca 2026 r. zawiadomiło, że zostało wszczęte z urzędu w związku z wystąpieniem z dnia 28 maja 2026 r., NR 81/2026 znak: IN.IV.7023.155.2026.RG Zastępcy Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, działającego z upoważnienia Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024.

Powyższe postanowienie zostało doręczone stronom.

W ww. postanowieniu wskazano dodatkowo, iż w trakcie postępowania stronie przysługuje prawo składania wyjaśnień, dokumentów oraz innych dowodów mogących mieć znaczenie dla sprawy, a także prawo przeglądania akt.

Z powyższego prawa strony nie skorzystały.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdza, co następuje:

Stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej jest instytucją prawa mającą na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji, zarówno ostatecznych jak i nieostatecznych, które dotknięte są wadami kwalifikowanymi. Przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji zawarte są w art. 156 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Stosownie do jego brzmienia organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która: wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości (pkt 1), wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa (pkt 2), dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną (pkt 3), została skierowana do osoby niebędącej stroną w sprawie (pkt 4), była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały (pkt 5), w razie jej wykonania wywołałby czyn zagrożony karą (pkt 6), zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa (pkt 7). W myśl § 2 ww. artykułu nie stwierdza się nieważności decyzji z przyczyn wymienionych w punktach 1, 3, 4 i 7, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne.

Stosownie do art. 157 § 1 i § 2 kodeksu postępowania administracyjnego właściwy do stwierdzenia nieważności decyzji w przypadkach wymienionych w art. 156 tego kodeksu jest organ wyższego stopnia, a gdy decyzja została wydana przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze – ten organ. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu.

W myśl art. 158 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego rozstrzygnięcie w sprawie nieważności decyzji następuje w drodze decyzji.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje zatem, że w świetle wyżej zacytowanych przepisów prawa, stwierdzenie nieważności decyzji jest instytucją prawa służącą do wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji administracyjnych obarczonych enumeratywnie wymienionymi w art. 156 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego wadami prawnymi. Organ administracji publicznej, w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej, wszczyna postępowanie w nowej sprawie, w której nie orzeka co do istoty sprawy rozstrzygniętej w wadliwej decyzji, lecz orzeka jako organ kasacyjny i w swojej decyzji rozstrzyga wyłącznie co do nieważności decyzji albo jej niezgodności z prawem. Nie jest natomiast władny rozstrzygać o innych kwestiach dotyczących istoty sprawy (por.: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 sierpnia 1987r., sygn. akt: IV SA 393/87 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 1996r., sygn. akt: III ARN 70/95). Stwierdzając nieważność decyzji organ administracyjny autorytatywnie wskazuje na ciężką wadliwość decyzji, obarczającą ją od dnia wydania, czyli ze skutkiem *ex tunc*. Ocena stanu prawnego

jest określona samą konstrukcją stwierdzenia nieważności, co następująco ujęto w tezie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 listopada 1997r., sygn. akt: III SA 1134/96: „Rozstrzygający dla oceny, czy zachodzą przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji z powodu rażącego naruszenia prawa, jest stan prawa z dnia wydania tej decyzji; na taką ocenę nie może mieć wpływu ani późniejsza zmiana prawa, ani tym bardziej zmiana interpretacji tego prawa.”

Z powyższego wynika, że w postępowaniu w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji organ administracji publicznej bada czy decyzja administracyjna w dacie jej wydania była prawidłowa. Nieważność decyzji istnieje bowiem już w dacie jej wydania.

Z tego też powodu, wszystkie przepisy prawne są przytaczane lub przywoływane według stanu prawnego na dzień wydania decyzji, co do której toczy się postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności.

Kolegium zauważa również, że przesłanki pozytywne stwierdzenia nieważności decyzji z racji ich wyczerpującego wyliczenia nie mogą podlegać wykładni rozszerzającej, a powinny być interpretowane dosłownie lub nawet ścieśniająco (por.: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 lipca 1983r., sygn. akt: II SA 581/83).

Zgodnie z brzmieniem na dzień wydania decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 - art. 115 a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 20254 r. poz. 54), w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie pomiarów własnych lub pomiarów podmiotu obowiązującego do ich prowadzenia, że poza zakładem, w wyniku jego działalności, są przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu uważa się przekroczenie wskaźnika hałasu $L_{Aeq,D}$ lub $L_{Aeq,N}$.

Zgodnie z ust. 3 w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa się dopuszczalne poziomy hałasu poza zakładem przy zastosowaniu wskaźników hałasu $L_{Aeq,D}$ i $L_{Aeq,N}$ w odniesieniu do rodzajów terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1, na które oddziałuje zakład.

W myśl ust. 4 w decyzji, o której mowa w ust. 1, mogą być określone wymagania mające na celu nieprzekraczanie poza zakładem dopuszczalnych poziomów hałasu, a w szczególności:

- 1) rozkład czasu pracy źródeł hałasu dla całej doby, wraz z przewidywanymi wariantami;
- 2) zakres, sposób i częstotliwość prowadzenia pomiarów poziomu hałasu w zakresie, w jakim wykraczają one poza wymagania, o których mowa w art. 147 i 148;
- 3) (uchylony);
- 4) formę, układ, techniki i termin przedkładania wyników pomiarów, o których mowa w pkt 2, organowi właściwemu do wydania decyzji i Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska; do wyników przeprowadzonych pomiarów stosuje się odpowiednio przepis art. 147 ust. 6.

Ustęp 5 stanowił, że postępowanie w przedmiocie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, wszczyna się z urzędu.

W myśl ust. 7 decyzja, o której mowa w ust. 1, może ulec zmianie w przypadku:

- 1) uchwalenia albo utraty mocy obowiązującej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczącego terenów objętych oddziaływaniem hałasu z zakładu;
- 2) zmiany faktycznego zagospodarowania i wykorzystania nieruchomości, na które oddziałuje hałas z zakładu, nieobjętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;
- 3) zmiany obowiązujących dopuszczalnych poziomów hałasu.

Po przeprowadzonym w trybie nadzwyczajnym postępowaniu administracyjnym Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach stwierdza, iż wobec decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 decyzji zachodzi przesłanka nieważności przewidziana w art. 156 § 1 pkt 2 kodeksu postępowania administracyjnego, tj. wydana została bez podstawy prawnej lub z

rażącym naruszeniem prawa, to jest:

- art. 115 a ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska
- art. 7 i 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 115 a ust. 1

Prawo ochrony środowiska

Kolegium stwierdza, że z uzasadnienia decyzji Prezydenta Miasta Gliwice z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 oraz akt sprawy wynika, że: „Z przekazanego przez Prezydenta Miasta Bytom Sprawozdania wynika, że kościół Parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (zwany dalej Zakładem) zlokalizowany jest w województwie śląskim, w centrum Bytomia, przy ulicy ks. Karola Koziółka 3 na działce nr 1, obręb Bytom. Istotnymi źródłami hałasu parafii, zlokalizowanymi na działce nr 1, obręb Bytom, w dniu pomiarów (w dniu 15.09.2023r.), w porze dnia (06.00-22.00) była praca urządzeń, tj. Praca dwóch dzwonów kościelnych w trakcie odprawiania mszy, w godzinach 7.00, 9.00, 11.00, 12.15. oraz wygrywanie hejnału z wieży kościelnej. Maksymalna praca wymienionych źródeł hałasu odbywała się między godzinami 06.00-14.00.”

Zatem uwzględniono przy orzekaniu pomiary hałasu z zarówno dzwonów kościelnych należących do parafii, jak i hejnału miejskiego emitowanego z instalacji nagłośnieniowej zainstalowanej na wieży kościelnej, lecz należącej do Gminy Bytom, bez rozdzielenia udziału poszczególnych źródeł hałasu w wyniku końcowym. W decyzji z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 Prezydent Miasta Gliwice przyjął łącznie oddziaływanie dzwonów kościelnych oraz wygrywania hejnału z wieży kościelnej, mimo iż są to odrębne źródła emisji hałasu, należące do różnych podmiotów. Adresatowi decyzji zatem określono poziom dopuszczanego hałasu biorąc pod uwagę hałas generowany przez instalację nienależącą do adresata decyzji.

Tym samym Prezydent Miasta Gliwice decyzją z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 rażąco naruszył art. 115 a ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie określenia dla parafii Rzymskokatolickiej pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bytomiu przy ul. Koziółka 3 dopuszczalnych poziomów hałasu biorąc pod uwagę również poziom hałasu emitowany przez instalację nagłośnieniową zainstalowaną na wieży kościelnej, lecz należącej do innego podmiotu, tj. Gminy Bytom i nadzorowanej przez Gminę Bytom.

Ponadto Kolegium zauważa, że wyżej wskazana okoliczność, tj. wykazania odrębnych źródeł emisji hałasu, należących do różnych podmiotów, nie znajduje uzasadnienia w aktach sprawy. W aktach sprawy brak jest jakichkolwiek materiałów świadczących o przeprowadzeniu postępowania dowodowego w tym zakresie, co mogło wpłynąć na wynik sprawy. Tym samym stwierdzić przyjdzie, że ww. decyzja z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 została wydana z rażącym naruszeniem prawa, to jest art. 7 i 77 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art. 115a ust. 1 ustawy, co wypełnia dyspozycję przepisu art. 156 § 1 pkt 2 kodeksu postępowania administracyjnego.

Wady kwalifikowane, których wystąpienie stwierdziło Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach uzasadnia konieczność eliminacji decyzji Prezydent Miasta Gliwice decyzją z dnia 24 czerwca 2024 r. Nr ŚR-335/2024, znak sprawy: SR.6251.7.2024 z obrotu prawnego poprzez stwierdzenie jej nieważności w całości.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach wskazuje również, że w sprawie nie zachodzą przesłanki negatywne do stwierdzenia nieważności, o których mowa w art. 156 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego, to jest od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia nie upłynęło – na dzień orzekania – dziesięć lat, a decyzja nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest nieostateczna.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji, może w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji zwrócić się bezpośrednio do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

W trakcie biegu ww. 14-dniowego terminu do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona postępowania może zrzec się prawa do złożenia tego wniosku. Z dniem doręczenia Kolegium oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez stronę postępowania (ostatnią ze stron postępowania), decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co uniemożliwia m. in. złożenie skargi do sądu administracyjnego. Cofnięcie przez stronę złożonego już oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest niedopuszczalne.

Strona, której przysługuje ww. prawo zwrócenia się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy może – bez skorzystania z tego prawa – wnieść skargę na niniejszą decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, w terminie 30 dni od daty doręczenia tej decyzji.

Skargę do Sądu wnosi się za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach (40-032 Katowice, ul. Dąbrowskiego 23).

Wymogi formalne skargi określają art. 46, art. 47, art. 57 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst. jedn. Dz. U. 2026 r. Poz. 143 ze zm.).

Wniesienie skargi na ww. decyzję wymaga uiszczenia *wpisu stałego* w wysokości 200 zł.

Strona może ubiegać się o zwolnienie od kosztów sądowych albo przyznanie jej prawa pomocy, obejmującego zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego. Zasady przyznawania prawa pomocy oraz skutki przyznania określają art. 243 – 262 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Członek
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Katowicach
dokument podpisany elektronicznie
przez: Kamila Koziara

Kamila Teresa
Koziara

Elektronicznie
podpisany przez
Kamila Teresa Koziara
Data: 2026.07.17
09:26:54 +02'00'

Członek
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Katowicach
dokument podpisany elektronicznie
przez: Anna Kajzerek – Dziwki

Anna Maria
Kajzerek-
Dziwki

Elektronicznie
podpisany przez Anna
Maria Kajzerek-
Dziwki
Data: 2026.07.17
09:06:19 +02'00'

Członek
Samorządowego Kolegium
Odwoławczego w Katowicach
dokument podpisany elektronicznie
przez: Katarzyna Stebnicka

Katarzyna
Joanna
Stebnicka

Elektronicznie
podpisany przez
Katarzyna Joanna
Stebnicka
Data: 2026.07.17
09:39:49 +02'00'

Otrzymują:

- 1) Parafia Wniebowzięcia Naj świętszej Maryi Panny w Bytomiu, ul. Ks. Koziółka 3, 41 – 902 Bytom, eDoręczenia: PUH
- 2) Śląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, Damrota 16, 40 – 022 Katowice eDoręczenia: AE:PL-83142-92296-WWGVH-21
- 3) Prezydent Miasta Gliwice, eDoręczenia: PURDE
- 4) pozostałe strony postępowania w trybie art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego
- 5) aa

Klauzula informacyjna

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) informuję, że:

- Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Samorządowe Kolegium Odwoławcze z siedzibą w Katowicach, ul. H. Dąbrowskiego 23.
- Inspektorem Ochrony Danych w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Katowicach jest Krzysztof Morkis, e-mail: IOD@katowice.sko.gov.pl
- Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu realizacji ustawowych zadań Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach na podstawie:
 - ❖ art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
 - ❖ art. 9 ust. 1 lit. g ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
 - ❖ art. I oraz art. 2 ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych.
- Dane osobowe nie będą udostępniane podmiotom innym niż upoważnione na podstawie prawa lub zawartych umów.
- Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane od momentu zakończenia postępowania przez okres co najmniej 10 lat.
- Posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawienia oraz prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego (tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych).
- Dane udostępnione przez Panią/Pana nie będą podlegały profilowaniu.

PREZES
Samorządowego Kolegium Odwoławczego
w Katowicach.
Grzegorz Łaszczyca

